

Os kommune
Aktive opplevelser for barn

REGLEMENT FOR OS KOMMUNES FINANSFORVALTNING

Os kommunes Finansreglement regulerer rammer for
forvaltning av ledig likviditet og lån til
investeringsprosjekter.

Vedtatt av kommunestyret dato 20.05.2021, sak 24/21

REGLEMENT FOR FINANSFORVALTNING

1. Finansreglementets virkeområde.....	2
2. Hjemmel og gyldighet	3
3. Forvaltning og forvaltningstyper.....	3
4. Formålet med kommunens finansforvaltning.....	3
5. Generelle rammer og begrensninger	4
6. Forvaltning av kommunens langsiktige finansielle aktiva og plassering av ledig likviditet .	4
7. Forvaltning av kommunens gjeldsportefølje og øvrige finansieringsavtaler	5
7.1 Vedtak om opptak av lån.....	5
7.2 Låneopptak	5
7.3 Valg av rentebindingsperiode – bruk av sikringsinstrumenter.....	5
7.4 Størrelse på enkeltlån – spredning av låneopptak	5
7.5 Leasing	6
8. Rapportering	6
9. Konstatering av avvik og kvalitetssikring	7
9.1 Konstatering av avvik.....	7
9.2 Kvalitetssikring	7

1. Finansreglementets virkeområde

Reglementet gjelder for Os kommune. Reglementet gjelder også for virksomhet i kommunale foretak etter kommuneloven. I den grad disse virksomhetene har en egen finansforvaltning

skal denne utøves i tråd med dette reglementet, eller i tilfellet med interkommunalt samarbeid, etter et omforent finansreglement som er godkjent av kommunestyret.

Reglementet skal gi rammer og retningslinjer for kommunens finans- og gjeldsforvaltning. Reglementet utgjør en samlet oversikt over de rammer og begrensninger som gjelder, og underliggende fullmakter/instrukser/rutiner skal hjemles i reglementet. Reglementet definerer de avkastnings- og risikonivå som er akseptable for plassering og forvaltning av likvide midler og midler beregnet for driftsformål, opptak av lån/gjeldsforvaltning og plassering og forvaltning av langsiktige finansielle aktiva.

2. Hjemmel og gyldighet

Finansreglementet er utarbeidet på bakgrunn av:

- Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) LOV-2018-06-22-83.
- Forskrift om garantier og finans- og gjeldsforvaltning i kommuner og fylkeskommuner (finansforvaltningsforskriften) FOR 2019-11-18-1520.

Reglementet trer i kraft ved vedtak. Finansreglementet skal vedtas minst én gang i hver kommunestyreperiode.

3. Forvaltning og forvaltningstyper

I samsvar med bestemmelsene i finansforvaltningsforskriften, skal reglementet omfatte forvaltningen av alle kommunens finansielle aktiva (plasseringer) og passiva (rentebærende gjeld). Gjennom dette finansreglementet er det vedtatt målsettinger, strategier og rammer for:

- Forvaltning av kommunens langsiktige finansielle aktiva og plassering av ledig likviditet
- Forvaltning av kommunens gjeldsportefølje og øvrige finansieringsavtaler

4. Formålet med kommunens finansforvaltning

Finansforvaltningen har som overordnet formål å sikre en rimelig avkastning samt stabile og lave netto finansieringskostnader for kommunens aktiviteter innenfor definerte risikorammer. Kommunen skal forvalte midlene med lav risiko, høy likviditet og lang tidshorisont. Os kommune skal holde lav risikoprofil i sin finansforvaltning. Hensynet til stabilt og forutsigbart finansresultat på et akseptabelt nivå, skal veie tyngre enn mulighetene til å oppnå gevinster gjennom risikoeksponering.

Dette søkes oppnådd gjennom følgende delmål:

- Kommunen skal til enhver tid ha likviditet (inkludert trekkrettigheter) til å dekke løpende forpliktelser.
- Plassert overskuddslikviditet skal over tid gi en god og konkurransedyktig avkastning innenfor definerte krav til likviditet og risiko, hensyntatt tidsperspektiv på plasseringene.
- Lånte midler skal over tid gi lavest mulig total kostnad innenfor definerte krav til refinansieringsrisiko og renterisiko, hensyntatt behov for forutsigbarhet i lånekostnader.
- Dersom kommunen har langsiktige finansielle aktiva, skal forvaltningen av disse gi en god langsiktig avkastning til akseptabel risiko, som over tid skal bidra til å gi kommunens innbyggere et best mulig tjenestetilbud.

5. Generelle rammer og begrensninger

- Kommunestyret har det overordnede ansvaret for kommunens finansforvaltning. Myndigheten utøves gjennom fastsetting av finansreglement.
- Kommunestyret skal selv gjennom fastsettelse av dette finansreglement, ta stilling til hva som er tilfredsstillende avkastning og vesentlig finansielle risiko, jfr. kommuneloven.
- Reglementet skal baseres på kommunens egen kunnskap om finansielle markeder og instrumenter.
- Kommunestyret skal ta stilling til prinsipielle spørsmål om finansforvaltningen, herunder hva som regnes som langsiktige finansielle aktiva.
- Kommunedirektøren har en selvstendig plikt til å utrede og legge frem saker for kommunestyret som anses som prinsipielle.
- Kommunedirektøren skal fortløpende vurdere egnetheten av reglementets forskjellige rammer og begrensninger, og om disse på en klar og tydelig måte sikrer at kapitalforvaltningen utøves forsvarlig i forhold til de risikoer kommunen er eksponert for.
- Kommunedirektøren utarbeider nødvendige fullmakter/instrukser/rutiner for de enkelte forvaltningsformer som er i overensstemmelse med kommunens overordnede økonomibestemmelser, med hjemmel i dette finansreglementet.
- Det skal etableres rutiner for vurdering og håndtering av finansiell risiko, for å sikre at finansforvaltningen er gjenstand for betryggende og nødvendig kontroll og ha rutiner for å avdekke avvik fra finansreglementet. De som bemyndiges til å utføre arbeidet skal ha den tilstrekkelige kompetansen om finansforvaltning.
- Finansielle instrumenter og/eller produkter som ikke er eksplisitt tillatt brukt gjennom dette reglementet, kan ikke benyttes i kommunens finansforvaltning.

6. Forvaltning av kommunens langsiktige finansielle aktiva og plassering av ledig likviditet

For kommunen er kravet til lav finansiell risiko og god likviditet i plasseringene viktigere enn ønsket om høy avkastning for midlene. Forvaltning av likviditet til driftsformål skal sikre at kommunen kan betale sine utgifter ved forfall og samtidig får tilfredsstillende avkastning. Kommunen skal til hver tid ha en tilgjengelig driftslikviditet som minst er like stor som forventet likviditetsbehov i de neste 30 dager.

Ledig likviditet er kommunens kontanter og bankinnskudd. Midler spesifikt definert som langsiktig finansielle aktiva inngår ikke.

Kommunens midler til driftslikviditet herunder ledig likviditet, skal som hovedregel plasseres i kommunens hovedbankforbindelse. Alle plasseringer skal gjøres i norske kroner (NOK). Det som ansees som ledig likviditet, kan plassere på en sparekonto i hovedbankforbindelsen. For plasseringer (aktiva) er målsetningen er å oppnå en avkastning som samsvarer med plassering i bankinnskudd.

Os kommune har ikke rammer for plassering av langsiktige finansielle aktiva. Plasseringer, som pengemarkedsfond og rentebærende verdipapirer (obligasjoner), er ikke tillatt.

Kommunen kan inngå rammeavtale for å ivareta det løpende behov for banktjenester. Ved valg av hovedbankforbindelse stilles det krav om minimum internasjonal kredittrating BBB+ eller tilsvarende kredittvurdering. Det kan gjøres avtale om trekkrettighet.

7. Forvaltning av kommunens gjeldsportefølje og øvrige finansieringsavtaler

7.1 Vedtak om opptak av lån

Kommunestyret fatter vedtak om opptak av nye lån for hvert budsjettår og eventuelt ved budsjettendringer gjennom året. Slike vedtak skal som minimum angi lånebeløp.

Kommunestyrets vedtak skal vise låneopptak, herunder godkjenning av lånevilkår. Det kan også tas opp lån til refinansiering av eksisterende gjeld.

7.2 Låneopptak

- Det kan kun tas opp lån i norske kroner (NOK).
- Det gis ikke adgang til å legge ut lån i sertifikat- og obligasjonsmarkedet.
- Låneopptakene skal vurderes opp mot likviditetsbehov, vedtatt investeringsbudsjett, forventninger om fremtidig renteutvikling og generelle markedsforhold.
- Låneopptak skal søkes gjennomført til markedets gunstigste betingelser. Det skal innhentes minst 2 konkurrerende tilbud fra aktuelle långivere. Prinsippet kan fravikes ved låneopptak i statsbank (f.eks. startlån i Husbanken).
- Den maksimale avdragstiden på kommunens samlede gjeld, skal være i samsvar med vedtak og gjeldende regelverk for minimumsavdrag.

7.3 Valg av rentebindingsperiode – bruk av sikringsinstrumenter

Styring av låneporteføljen skal skje ved å optimalisere låneopptak og rentebindingsperiode i forhold til oppfatninger om fremtidig renteutvikling og innenfor et akseptabelt risikonivå gitt et overordnet ønske om forutsigbarhet og stabilitet i lånekostnader.

Forvaltningen skal legges opp i henhold til følgende:

- a) Refinansieringsrisikoen skal reduseres ved å spre tidspunkt for renteregulering/forfall
- b) Minimum 1/3 av gjeldsporteføljen skal ha flytende rente (rentebindig kortere enn ett år), minimum 1/3 skal ha fast rente, mens 1/3 skal vurderes ut ifra markedsituasjonen.
- c) Andelen av gjeldsporteføljen som har fast rente, bør fordeles i 1 til 5 års segmentet på en slik måte at kommunen får lavest mulig refinansieringsrisiko.
- d) Renteutviklingen overvåkes kontinuerlig for å vurdere binding av lån.
- e) Det gis ikke anledning til å ta i bruk framtidige renteavtaler (FRA) eller rentebytteavtaler (SWAP).

7.4 Størrelse på enkeltlån – spredning av låneopptak

Forvaltningen legges opp i henhold til følgende:

- a) Låneporteføljen skal bestå av færrest mulig lån, vurdert opp mot refinansieringsrisikoen.
- b) Det gis anledning til å ta opp ordinære serielån eller lån uten avdrag.
- c) Låneporteføljen forvaltes slik at årlige budsjetterte avdrag blir betalt.

- d) Sum årlige avdrag må minst være lik kravet til minsteavdrag ifølge kommuneloven
- e) Et enkelt lån kan ikke utgjøre mer enn 30 % av den samlede gjeldsporteføljen.

7.5 Leasing

Kommunedirektøren kan inngå operasjonelle leasingavtaler der dette samlet er mer økonomisk fordelaktig enn kjøp av objektet. Med operasjonell leasingavtale menes det avtaler som er knyttet til objekter med kort levetid, f.eks. biler, datautstyr og kopimaskiner. Det skal foretas beregninger som viser den fullstendige leasingkostnaden opp mot å kjøpe objektet.

Finansiell leasing, d.v.s. bruk av leasing i forbindelse med erverv av anleggsmidler med lang levetid, skal som hovedregel ikke skje. Dersom slik leasing likevel vurderes som aktuell, skal beslutningen fattes av kommunestyret. I beslutningsgrunnlaget skal kostnader og risiko sammenstilles med andre mulige finansieringskilder.

8. Rapportering

Kommunedirektøren skal i forbindelse med tertial- og årsrapportering, legge fram rapport for kommunestyret som viser status for forvaltningen av ledig likviditet, andre midler beregnet for driftsformål og for gjeldsforvaltningen og som viser utviklingen gjennom året og status ved utgangen av året. Rapporteringen gjennomføres i tråd med finansforskriften.

Rapportene på likviditet skal ta utgangspunkt i følgende tabell:

	31.12.201x -1		30.04.201x		31.08.201x		31.12.201x	
	Mill. NOK	%	Mill. NOK	%	Mill. NOK	%	Mill. NOK	%
Innskudd hos hovedbankforbindelse								
Skattetrekkkonto								
Sparekonto med bindingstid								
Innskudd i andre banker								
Samlet kortsiktig likviditet		100 %		100 %		100 %		100 %

Eventuelle kommentarer kommunedirektør kan ha utover det som er nevnt over i tabellen.

Rapportene på gjeldsforvaltningen skal ta utgangspunkt i følgende tabell:

	31.12.201x -1		30.04.201x		31.08.201x		31.12.201x	
	Mill. NOK	%	Mill. NOK	%	Mill. NOK	%	Mill. NOK	%
Lån med PT-rente								
Lån med NIBOR basert rente								
Lån med fast rente								

Samlet langsiktig gjeld uten startlån		100 %		100 %		100 %		100 %
Antall løpende enkeltlån								
Største enkeltlån								
Startlån								
Antall løpende startlån								
Total gjeldportefølje inkl. startlån								

For gjeldsforvaltningen skal det i tillegg rapporteres om følgende:

- Lånerenten på de forskjellige låntypene
- Opptak av nye lån
- Refinansiering av eldre lån
- Eventuelle kommentarer kommunedirektør kan ha utover det som er nevnt over

9. Konstatning av avvik og kvalitetssikring

9.1 Konstatning av avvik

Ved konstatning av avvik mellom faktisk finansforvaltning og finansreglementets rammer, skal slikt avvik umiddelbart lukkes. Avviket slik det fremstår, og eventuelt økonomisk konsekvens av avviket, skal uten ugrunnet opphold rapporteres til kommunestyret med forslag til rutineendringer som vil redusere sannsynligheten for slikt avvik i fremtiden.

9.2 Kvalitetssikring

Finansforskriften pålegger kommunestyret å la uavhengig kompetanse vurdere om finansreglementet legger rammer for en finansforvaltning som er i tråd med kommunelovens regler og reglene i finansforskriften.

Kvalitetssikring av finansreglementet skal finne sted ved hver endring av reglementet, og før kommunestyret vedtar nytt, endret finansreglement. I denne sammenheng skal det også rapporteres på utført kvalitetssikring av rutinene.

Dette reglementet er godkjent av Revisjon Øst IKS.